

*Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

Кафедра економіки та фінансів

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ**
*з дисципліни „Міжнародні економічні відносини”
для студентів заочної та дистанційної форм навчання
напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»*

Тернопіль, 2015

Методичні вказівки для підготовки до іспиту з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для студентів заочної та дистанційної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / Укладач ст. викл. Нагорняк І.С. – Тернопіль: ТНТУ, 2015. – 40 с.

Рецензент: к.е.н., доц. Артеменко Л.Б., к.е.н., доц. Кудлак В.Я.

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф., зав. кафедрою економіки та фінансів Панухник О.В.

Методичні вказівки розглянуті на засіданні кафедри економіки та фінансів. Протокол №__ від «__» _____ 2015 р.

Методичні вказівки схвалені та рекомендовані до друку на засіданні методичної комісії факультету економіки і підприємницької діяльності Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Протокол №__ від «__» _____ 2015 р.

Методичні вказівки для підготовки до іспиту з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» призначені для студентів заочної та дистанційної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент». Методичні вказівки допоможуть студентам підготуватися до складання іспиту, семінарських (практичних) занять, підібрати відповідну літературу для самостійної роботи.

Дане видання містить плани лекційних та семінарських занять з курсу «Міжнародні економічні відносини», навчальні завдання для опрацювання лекційного матеріалу, вказівки для підготовки до семінарських занять, орієнтовний перелік питань для іспиту, тестові завдання та список рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Зміст лекційного матеріалу.....	6
3. Навчальні завдання за тематикою лекційного матеріалу.....	7
4. Зміст семінарських занять.....	9
5. Зміст самостійної роботи студентів з курсу «Міжнародні економічні відносини».....	10
6. Перелік питань для підсумкового контролю з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».....	12
7. Форми поточного та підсумкового контролю знань студентів....	16
8. Тестові завдання з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».....	17
9. Рекомендована література.....	37

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку міжнародних економічних відносин (МЕЗ) для фундаментальної й спеціальної освіти та практичної діяльності за фахом.

На досягнення зазначеної мети спрямовані такі **завдання** вивчення дисципліни студентами:

- *розуміти сутність МЕВ, їх еволюцію, чинники і рівні розвитку;*
- *засвоїти категоріальний апарат, що застосовується для аналізу процесів та явищ сучасного світового економічного розвитку;*
- *знати форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;*
- *уміти творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.*

Результатом вивчення дисципліни є: формування цілісного уявлення про процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік; оволодіння новітніми підходами щодо оцінки еволюційного характеру розвитку системи МЕВ; оволодіння культурою сучасного економічного мислення; формування у студентів умінь і навичок щодо використання набутих знань для самостійного аналізу світогосподарських процесів; уміння визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових відносин на різних рівнях господарювання; засвоєння методичних підходів до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ; уміння використовувати емпіричний та статичний аналіз стану міжнародного середовища для обґрунтування стратегій ЗЕД на рівні окремих підприємств; володіння методиками проведення порівняльного аналізу щодо загроз та переваг для вітчизняних підприємств при виході на рівні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків.

Складовими вивчення МЕВ є:

- міжнародний поділ праці; інтернаціоналізація та глобалізація;*
- міжнародна інтеграція;*
- міжнародна торгівля товарами та послугами;*
- інвестиції та міжнародне виробництво;*
- міжнародні науково-технічні відносини;*
- міжнародна міграція робочої сили;*
- світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини;*
- міжнародні валютно-кредитні відносини і рух міжнародного капіталу;*
- глобальні проблеми МЕВ; проблеми інтеграції України у світогосподарські зв'язки.*

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- сутність міжнародних економічних відносин, їх сучасні особливості, тенденції та форми;
- основні механізми реалізації міжнародних економічних відносин, роль міжнародних інтеграційних об'єднань та міжнародних економічних організацій у формуванні та регулюванні міжнародних економічних відносин;
- роль і місце України як суб'єкта міжнародних економічних відносин.

уміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу сучасних міжнародних економічних відносин, зовнішньоекономічної політики України;
- виконувати розрахунки показників валютного курсу, ефективності запровадження мита, експортної (імпортної) квот, зовнішньоторговельного та платіжного балансу та ін.

2. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

Номер лекції	Назва теми та її зміст	К-ість годин	Література, джерела
1	2	3	4
МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи та форми розвитку міжнародних економічних відносин			
<i>Змістовний модуль 1. Торгівля товарами та послугами як основна форма міжнародних економічних відносин</i>			
1	<p>Тема 1: Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин</p> <p>1. Міжнародна торгівля як форма МЕВ: суть, види та її структура. Ціноутворення на світовому ринку.</p> <p>2. Динаміка, структура та тенденції міжнародної торгівлі.</p> <p>3. Типи зовнішньоторговельної політики держав.</p> <p>4. Інструменти регулювання міжнародних торговельних відносин.</p>	1	2; 3; 5; 6; 7; 10
<i>Змістовний модуль 2. Міжнародне переміщення факторів виробництва</i>			
2	<p>Тема 2: Міжнародна міграція робочої сили</p> <p>1. Суть і основні риси міжнародної міграції населення.</p> <p>2. Основні світові ринки і експортери робочої сили</p> <p>3. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції.</p> <p>4. Наслідки міжнародної міграції робочої сили.</p>	1	2; 3; 7; 8; 11
3	<p>Тема 3: Міжнародний науково-технічний обмін</p> <p>1. Технологічні ресурси та передумови розвитку міжнародного обміну технологіями.</p> <p>2. Світовий ринок технологій та його особливості.</p> <p>3. Міжнародні комерційні та некомерційні науково-технічні відносини.</p> <p>4. Міжнародне регулювання передачі технології.</p>	1	1; 2; 4; 5; 6; 9; 10
МОДУЛЬ 2. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції			
<i>Змістовний модуль 3. Світова валютна система та міжнародні кредитні відносини</i>			
4	<p>Тема 4: Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини</p> <p>1. Структура сучасної світової системи. Поняття валюти та її види.</p>	1	2; 3; 7; 8; 11

1	2	3	4
4	2. Валюта. Валютний курс та його різновиди. Режими валютних курсів. 3. Світова валютна система та етапи її становлення. 4. Платіжний баланс як показник діяльності у відкритій економіці та врегулювання міжнародних розрахунків.	1	2; 3; 7; 8; 11
5	Тема 5: Міжнародні кредитні відносини 1. Зміст, функції та сутність міжнародних кредитних відносин. 2. Розвиток світового ринку позичкових капіталів. 3. Сутність та особливості розвитку євроринку. 3. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЄВ.	1	1; 3; 6; 8; 9; 10
Змістовний модуль 4. Міжнародні інтеграційні процеси та значення міжнародних економічних організацій у регулюванні міжнародних економічних відносин			
6	Тема 6: Міжнародна економічна інтеграція 1. Суть і основні ознаки міжнародної економічної інтеграції. 2. Типи інтеграційних об'єднань та особливості їх функціонування в сучасній міжнародній економіці. 3. Статичні та динамічні ефекти інтеграції. 4. Тенденції і параметри розвитку міжнародної економічної інтеграції.	1	1; 2; 3; 6; 7; 9; 10

3. НАВЧАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ЗА ТЕМАТИКОЮ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

Навчальні завдання до теми 1

1. Що являє собою система МЄВ, які її структурні елементи?
2. Визначте і охарактеризуйте основні форми і рівні МЄВ.
3. Що являє собою інтернаціоналізація виробництва?
4. Чому міжнародний поділ праці є основою міжнародних економічних відносин?

5. Назвіть і охарактеризуйте основні суб'єкти міжнародної економічної діяльності та принципи їх взаємодії.

6. Поясніть взаємозв'язки між міжнародною економікою та її середовищем.

7. Які відмінності функціонування національних і інтернаціональних економічних інтересів?

8. Визначте принципи участі України в зовнішньоекономічній діяльності.

9. У чому полягають особливості міжнародної торгівлі як форми МЕВ? Назвіть показники обсягів, структури, динаміки та результатів міжнародної торгівлі.

10. Охарактеризуйте види міжнародної торгівлі.

11. Які методи міжнародної торгівлі Ви знаєте?

12. У чому виявляється сутність протекціонізму? Визначте переваги і вади

політики протекціонізму.

Навчальні завдання до теми 2

1. У чому полягає сутність міжнародної трудової міграції і які її визначальні риси?

2. Дайте визначення понять «міжнародна трудова міграція», «еміграція», «імміграція», «рееміграція», «відплив умів».

3. Які економічні та неекономічні причини міжнародної трудової міграції?

4. У чому полягають економічні наслідки міграції для світової економіки у цілому?

5. Як впливає еміграція на економіку країни-експортера робочої сили?

6. У чому виражається вплив імміграції на економіку країни-імпортера робочої сили?

7. Назвіть регіони і країни, які є основними центрами тяжіння мігрантів з-за кордону.

8. Які основні важелі державного і наддержавного регулювання міжнародної трудової міграції?

9. Сутність, структура та основні тенденції розвитку сучасного міжнародного ринку праці.

10. Які причини та наслідки зовнішніх міграційних процесів для України?

Навчальні завдання до теми 3

1. Що розуміють під науково-технічними відносинами?

2. Вкажіть форми прояву міжнародних науково-технічних відносин.

3. Дайте визначення економічних понять: «патент», «ліцензія», «ноу-хау». Як співвідносяться ці поняття?

4. Охарактеризуйте головні причини розвитку міжнародних науково-технічних відносин.

5. Оцініть потенціал у галузі трансферу технологій США, України, ЄС, Китаю.

6. Розкрийте суть та особливості міжнародної передачі технологій.

7. Охарактеризуйте види технічного сприяння.

8. Визначте соціально-економічні наслідки державного регулювання міжнародного руху технологій.

9. Проаналізуйте основні шляхи інтеграції України у міжнародний ринок технологій.

Навчальні завдання до теми 4

1. Що таке світова валютна система і яка її структура?
2. Охарактеризуйте кожен з етапів становлення світової валютної системи.
3. Що таке європейська валютна система і яка її структура?
4. Дайте визначення валютного ринку та вкажіть його суб'єкти.
5. Що таке валютний курс і валютне котирування?
6. Які чинники впливають на зміну валютних курсів?
7. Які методи встановлення валютних курсів використовуються у міжнародній практиці?
8. Що розуміють під валютною політикою і які особливості її ведення у різних ситуаціях.

Навчальні завдання до теми 5

1. Що таке міжнародний кредит і які функції він виконує?
2. Вкажіть та охарактеризуйте основні форми міжнародного кредиту.
3. Охарактеризуйте основні форми кредитування експорту та імпорту.
4. Назвіть та охарактеризуйте комерційні та банківські кредити.
5. Які Ви знаєте нові методи фінансування експорту? Розкрийте їх суть.
6. Вкажіть призначення та охарактеризуйте діяльність МВФ.

Навчальні завдання до теми 6

1. Розкрийте сутність, передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції.
2. Дайте порівняльну характеристику основних форм міжнародної економічної інтеграції.
3. Охарактеризуйте еволюцію розвитку Європейського Союзу.
4. Поясніть вплив інтеграції на соціально-економічний розвиток країн-учасниць.
5. Як співвідносяться між собою інтеграційні і дезінтеграційні процеси?
6. Опишіть особливості інтеграційних процесів в Америці, Азії та Африці.

7. Розкрийте характер відносин між регіональними співтовариствами у глобальній структурі світу.

8. Поясніть передумови міжнародної інтеграції України.

9. Визначте сучасні інтеграційні пріоритети України.

4. ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» проводяться для студентів усіх форм навчання, зокрема, заочної та дистанційної. Найбільш складні теоретичні питання винесено на розгляд та обговорення на семінарських заняттях. Крім цього, на семінарських заняттях передбачається розв'язання типових задач та проведення поточного контролю, що дозволяє здійснювати перевірку рівня засвоєння навчального матеріалу курсу. При підготовці до семінарських занять потрібно передусім прочитати конспект лекцій з відповідної теми, вивчити понятійний апарат і осягнути логіку навчального матеріалу. Далі доцільно звернутися до вивчення рекомендованої літератури відповідно до певної тематики. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студента. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

№	Тема заняття	К-ість годин
---	--------------	--------------

Семінарське заняття № 1

1	Тема: Предмет і завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини» 1. Предмет вивчення МEB. МEB як економічна категорія. 2. Сутність МEB, їх значення, об'єктивна основа і передумови розвитку. 3. Рівні розвитку МEB. 4. Види та форми МEB, їх особливості та взаємозв'язок. 5. Середовище МEB. <i>Літературні джерела: 1; 3; 6; 8; 9; 10.</i>	1
---	---	---

Семінарське заняття № 2

2	Тема: Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини 1. Структура сучасної світової системи. Поняття валюти та її види.	1
---	---	---

	<p>2. Валюта. Валютний курс та його різновиди. Режими валютних курсів.</p> <p>3. Світова валютна система та етапи її становлення.</p> <p>4. Платіжний баланс як показник діяльності у відкритій економіці та врегулювання міжнародних розрахунків.</p> <p><i>Літературні джерела: 1; 2; 3; 5; 9;11.</i></p>	
Всього з дисципліни годин семінарських занять		2

5. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Для самостійного опрацювання студентами та більш ретельного і глибокого вивчення положень дисципліни «Міжнародні економічні відносини» також виносяться наступні питання:

1. Значення міжнародних економічних відносин, їх об'єктивна основа та передумови розвитку.
2. Особливості розвитку МЕВ на сучасному етапі. Роль МЕВ у процесі інтеграції України в систему світогосподарських зв'язків.
3. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку.
4. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу.
5. Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці.
6. Країни з перехідною економікою, формування їх економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку.
7. Проблеми інтеграції України у світове господарство.
8. МЕВ як необхідна умова розвитку і структурний елемент національних економік. Суб'єкти МЕВ.
9. Форми МЕВ та їх взаємозв'язок.
10. Місце України в системі МЕВ.
11. Система міжнародного поділу праці (МПП) та основні тенденції його розвитку у сучасних умовах.
12. Проблеми і передумови участі України в МПП.
13. Сутність, цілі і значення міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), основні риси.
14. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЕВ.
15. Світові інтеграційні процеси та участь у них України.
16. Об'єктивні передумови, політичні і економічні цілі, основні етапи розвитку Західноєвропейської економічної інтеграції.
17. Європейська асоціація вільної торгівлі: мета створення та засади функціонування ЄАВТ.
18. Поняття "міжнародні економічні організації" (МЕО). Роль МЕО в системі МЕВ.

19. Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН.
20. МЕО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). "Велика сімка". Група десяти. "Паризький клуб".
21. Україна і міжнародні економічні організації.
22. Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕВ.
23. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС.
24. Міжнародний рух технологій та механізм її передачі.
25. Комерційний зміст науково-технічних відносин. Розвиток торгівлі ліцензіями і ноу-хау. Захист інтелектуальної власності.
26. Масштаби, форми і основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
27. Види міжнародної міграції.
28. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації ("золотих комірців") і проблема "відпливу розуму".
29. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції.
30. Вплив міжнародної економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.
31. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції.
32. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих.
33. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.
34. Основні валютні операції. Котирування валют.
35. Європейська валютна система. Валютно-фінансова система країн ЄС.
36. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.
37. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Класифікація кредитів.
38. Особливості розвитку міжнародної торгівлі. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі.
39. Регіональна структура (географічний розподіл) міжнародної торгівлі. Структура світового товарообігу за соціально-економічними угрупованнями країн.
40. Діяльність ТНК і конкурентна боротьба на світовому ринку.
41. Види і форми міжнародної торгівлі.
42. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі.
43. Засоби зовнішньоторговельної політики.
44. Передумови і особливості участі України в міжнародній торгівлі.
45. Специфічні риси міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки.
46. Стан та перспективи міжнародної торгівлі ліцензіями та "ноу-хау". Види ліцензійних угод.

47. Сучасні умови і фактори міжнародного обміну технологіями, форми їх передачі.
48. Міжнародний лізинг, його види.
49. Міжнародні інжинірингові та консультаційні послуги.
50. Туристські послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки.
51. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства та МЕВ.
52. Передумови входження України до світового економічного простору.
53. Національні економічні інтереси України у сфері МЕВ: регіональні, субрегіональні і локальні.
54. Головні напрями розвитку МЕВ: розвиток двосторонніх міжнародних відносин, розширення участі у європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД, членство в міжнародних організаціях.
55. Проблеми та перспективи співробітництва України з ЄС.
56. Приєднання України до СОТ як довгостроковий фактор стабільного розвитку.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

1. Особливості розвитку МЕВ на сучасному етапі. Роль МЕВ у процесі інтеграції України в систему світогосподарських зв'язків.
2. Головні тенденції формування світового господарства, рівні і цикли його розвитку.
3. Проблеми інтеграції України у світове господарство.
4. МЕВ як необхідна умова розвитку і структурний елемент національних економік. Суб'єкти МЕВ.
5. Форми МЕВ та їх взаємозв'язок. Місце України в системі МЕВ.
6. Система міжнародного поділу праці (МПП) та основні тенденції його розвитку у сучасних умовах.
7. Проблеми і передумови участі України в МПП.
8. Становлення світового ринку та його характерні риси.
9. Міжнародний рух товарів як ознака світового ринку.
10. Сучасне світове господарство, його характеристика.
11. Класифікація країн у світовому господарстві.
12. Загальне поняття “міжнародна економіка”.
13. Ознаки міжнародної економіки. Структура міжнародних економічних відносин.
14. Види та характерні особливості сучасних міжнародних економічних відносин.
15. Міжнародна торгівля як форма МЕВ: суть, види та структура міжнародної торгівлі.

16. Регіональна структура (географічний розподіл) міжнародної торгівлі. Структура світового товарообігу за соціально-економічними угрупованнями країн.
17. Діяльність ТНК і конкурентна боротьба на світовому ринку.
18. Методи ціноутворення на світовому ринку товарів.
19. Динаміка, структура та тенденції міжнародної торгівлі.
20. Типи зовнішньоторговельної політики держав: фритредерство та протекціонізм.
21. Переваги протекціоністської політики держави.
22. Загальна характеристика митно-тарифних інструментів регулювання. Поняття митної вартості товару.
23. Економічна роль мита у міжнародній торгівлі.
24. Класифікація митних зборів.
25. Нетарифні інструменти регулювання: зміст та класифікація.
26. Кількісні обмеження міжнародної торгівлі: ембарго, квотування, ліцензування.
27. “Добровільне” експортне обмеження як інструмент кількісного обмеження.
28. Приховані методи торгівельної політики.
29. Фінансові методи торгівельної політики: їх зміст та значення.
30. Валютно-кредитні інструменти регулювання торгівлі.
31. Правові інструменти регулювання міжнародної торгівлі: їх зміст та значення.
32. Суть та класифікація послуг. Особливості міжнародної торгівлі послугами.
33. Механізми здійснення угод у сфері послуг.
34. Послуги міжнародного транспорту. Міжнародні поїздки.
35. Особливості державного регулювання міжнародної торгівлі послугами.
36. Поняття міжнародної трудової міграції: суть та основні риси.
37. Масштаби і напрямки міграції робочої сили. Основні ринки робочої сили в МЄВ.
38. Державне регулювання міграції. Міжнародна організація праці (МОП) і її роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих.
39. Позитивні та негативні наслідки міжнародної міграції робочої сили.
40. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.
41. Поняття технології. Міжнародна передача технологій. Носії технологій.
42. Технологічні ресурси та передумови розвитку міжнародного обміну технологіями.
43. Світовий ринок технологій та його особливості.
44. Ліцензована торгівля як основна форма міжнародної передачі технологій.
45. Державне регулювання передачі технологій.
46. Міжнародне регулювання міжнародної передачі технологій.
47. Поняття валюти та її різновиди. Структурні елементи сучасної світової валютної системи.

48. Поняття валюти та валютного курсу. Види валютних курсів. Котирування валют.
49. Система золотого стандарту: загальна характеристика.
50. Золотозливковий та золотодевізний стандарти.
51. Золотовалютний стандарт і Бреттон-Вудська система.
52. Ямайська валютна система.
53. Європейська валютна система. Валютно-фінансова система країн ЄС.
54. Платіжний баланс: зміст, структура та значення як показника діяльності країн у відкритій економіці.
55. Зміст, функції та значення міжнародного кредиту в МЄВ.
56. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Класифікація кредитів.
57. Основні форми та засади розвитку світового ринку позичкових капіталів.
58. Сутність та специфіка становлення євроринку.
59. Проблеми зовнішньої заборгованості у МЄВ.
60. Сутність, цілі і значення міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), основні риси.
61. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МЄВ.
62. Типи інтеграційних об'єднань.
63. Статичні й динамічні ефекти інтеграції.
64. Західноєвропейська інтеграція.
65. Світові інтеграційні процеси та участь у них України.
66. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства та МЄВ.
67. Поняття міжнародних економічних організацій та їх роль в системі МЄВ.
68. Економічна діяльність ООН: принципи та напрямки реалізації.
69. Міжнародний валютний фонд: мета створення та цілі діяльності.
70. Управління МВФ та формування його капіталу.
71. Кредитна діяльність МВФ.
72. Спеціальні фонди МВФ та їх діяльність.
73. Міжнародний банк реконструкції і розвитку: мета створення та засади функціонування.
74. Філії МБРР та їх діяльність.
75. Участь України в МВФ і МБРР.
76. Європейські економічні організації та особливості їх діяльності в системі МЄВ.
77. Приєднання України до СОТ як довгостроковий фактор стабільного розвитку.
78. Національні економічні інтереси України у сфері МЄВ: регіональні, субрегіональні і локальні.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ з дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

Оцінку знань студентів з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, підготовки домашньої письмової роботи та написання тестового завдання в кінці кожного модуля. Підсумковий контроль – іспит – здійснюється шляхом тестування за допомогою контрольної тестової програми в системі ДН.

Об'єктом оцінювання поточного контролю знань студентів є систематичність і активність студента над вивченням програмного матеріалу дисципліни, рівень підготовки до семінарських занять, питань для самостійного опрацювання, а саме викладачем оцінюються:

- 1) активність в обговоренні питань семінарських занять;
- 2) доповнення за питаннями теми, що обговорюється на занятті;
- 3) підготовку відповідей на питання, винесених на самостійне опрацювання.

Іспит із дисципліни «Міжнародні економічні відносини» провадиться *виключно в межах екзаменаційної сесії* в процесі підсумкового оцінювання знань студентів із дисциплін навчального плану.

Іспит проводиться за завданнями, складеними в повній відповідності з програмою дисципліни, які доводяться до студентів на початку навчального року. Іспит провадиться потоком в письмовій формі за розкладом, що доводиться до студентів до початку екзаменаційної сесії.

Іспит проводиться лектором, що проводив лекційні заняття.

Підсумковий контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення екзамену мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студентів.

Екзаменаційний білет містить 3 завдання: 2 теоретичних питання та одна задача. Кожне теоретичне питання екзаменаційного білета оцінюється окремо максимум в 10 балів за кожне. Розв'язання задачі з пояснення оцінюється максимум в 5 балів.

8. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Тестові завдання за темою №1 “Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин”

1. До цілей розвитку міжнародної економіки належать:

- a. оптимізація взаємовідношення національних економік;
- b. підтримання стабільного рівня цін;
- c. оптимізація поведінки споживача.

2. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародні економічні відносини:

- a. стійкі економічні зв'язки на основі спільних намірів, закріплених у довгострокових економічних угодах;
- b. найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами;
- c. переплетіння економік країн, погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами;
- d. тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

3. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародну економічну взаємодію:

- a. стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах;
- b. найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами;
- c. вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами;
- d. тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

4. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародне економічне співробітництво:

- a. стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах;
- b. найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами;
- c. вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами;

d. тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

5. Яке з нижченаведених визначень характеризує міжнародну економічну інтеграцію:

a. стійкі економічні зв'язки на основі спільних, раніше розроблених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах;

b. найпростіші економічні зв'язки, що мають епізодичний характер, регулюються одноразовими угодами;

c. вищий рівень розвитку МЕВ, переплетіння економік країн, погодження державної політики у взаємних економічних відносинах і у відносинах з третіми країнами;

d. тісні економічні зв'язки кооперативного типу на основі спільних, раніше розроблених і погоджених намірів, закріплених у довгострокових економічних договорах і угодах.

6. На якому з означених рівнів розвитку МЕВ його суб'єктами виступають окремі особи, підприємства, фірми:

a. мікроекономічному;

b. макроекономічному;

c. інтернаціональному.

7. На якому з означених рівнів розвитку МЕВ його суб'єктами виступають окремі країни:

a. мікроекономічному;

b. макроекономічному;

c. інтернаціональному.

8. На якому з означених рівнів розвитку МЕВ його суб'єктами виступають окремі міжнародні організації і міжнародні інтеграційні об'єднання:

a. мікроекономічному;

b. макроекономічному;

c. інтернаціональному.

9. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що зумовлена розпадом соціалістичної системи:

a. посилення взаємозв'язку між національними та інтернаціональними інтересами;

b. зміна соціально-економічної моделі світу;

c. активний вплив на МЕВ НТР;

d. посилення механізмів регулювання МЕВ.

10. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що забезпечує управління ними на інтернаціональному рівні:

a. посилення взаємозв'язку між національними та інтернаціональними інтересами;

- b. зміна соціально-економічної моделі світу;
- c. активний вплив на МЕВ НТР;
- d. посилення механізмів регулювання МЕВ.

11. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що зумовлює раціональні зміни в структурі МЕВ:

- a. посилення взаємозв'язку між національними та інтернаціональними інтересами;
- b. зміна соціально-економічної моделі світу;
- c. активний вплив на МЕВ НТР;
- d. підсилення механізмів регулювання МЕВ.

12. По відношенню до міжнародної економіки системою вищого рівня виступає:

- a. національна економіка;
- b. галузь економіки;
- c. глобальна еколого-економічна й соціополітична система;
- d. регіональна господарська система.

14. Міжнародна економіка – це:

- a. діалектична єдність національних господарств та їх регіональних об'єднань, що історично складається в окремих національно-державних кордонах;
- b. регіональний господарський комплекс;
- c. первинна ланка суспільного поділу праці;
- d. галузева господарська система.

14. Основні закономірності розвитку світового господарства на межі 19-20 ст. досліджувалися в роботах:

- a. А. Сміта, Д. Рікардо, У. Петті;
- b. Р. Гільфердінга, В. Леніна, Д. Гобсона;
- c. Д. Кейнса, М. Фрідмена, С. Харриса;
- d. Г. Мюрдаля, Б. Оліна, А. Вебера;
- e. Дж. Вайнера, П. Еджуорта, К. Маркса.

15. Об'єктом вивчення міжнародної економіки як науки виступає:

- a. мегарівень глобальної господарської системи;
- b. мезорівень глобальної господарської системи;
- c. мікрорівень глобальної господарської системи;

16. Яка із наступних проблем належить до предмету міжнародної економіки як науки:

- a. оптимізація діяльності фірми;
- b. підтримання високого рівня зайнятості в економіці;
- c. оптимізація зовнішньоторговельних відносин країни.

17. Предмет міжнародної економіки пов'язаний із:

- a. вибором оптимального варіанту використання обмежених ресурсів мікрорівня міжнародної економіки;
- b. вибором оптимального варіанту використання обмежених ресурсів мезорівня міжнародної економіки;
- c. вибором оптимального варіанту використання обмежених ресурсів мегарівня міжнародної економіки;

18. Методологічна функція міжнародної економіки як науки полягає:

- a. у вивченні економічних процесів та явищ, що відбуваються у світовому господарстві;
- b. у тому, що вона виступає теоретичним фундаментом комплексу функціональних наук, досліджуванні окремих аспектів функціонування та розвитку світового господарства;
- c. у виробленні практичних рекомендацій відносно заходів зовнішньоекономічної політики.

19. Практична функція міжнародної економіки як науки полягає у:

- a. вивченні економічних процесів та явищ, що відбуваються у світовому господарстві;
- b. тому, що вона виступає теоретичним фундаментом комплексу функціональних наук, досліджуванні окремих аспектів функціонування та розвитку світового господарства;
- c. виробленні практичних рекомендацій відносно заходів зовнішньоекономічної політики.

20. З особливостей МЕВ на сучасному етапі вкажіть ту, що зумовлює взаємопереплетіння національних і міжнародних економічних відносин:

- a. посилення взаємозв'язку між національними та інтернаціональними інтересами;
- b. зміна соціально-економічної моделі світу;
- c. активний вплив на МЕВ НТР;
- d. посилення механізмів регулювання МЕВ.

21. МЕВ—не суспільно-виробничі зв'язки між:

- a. країнами;
- b. країнами і міжнародними організаціями;
- c. міжнародними організаціями;
- d. між усіма суб'єктами міжнародної економіки.

22. Визначити вірне формулювання теореми Хекшера-Оліна:

- a. у результаті торгівлі збільшуються доходи власників специфічних для експортних галузей факторів, а зменшуються доходи власників факторів, специфічних для галузей, що конкурують з імпортом;
- b. країни експортують продукти інтенсивного використання надлишкових факторів, а імпортують продукти інтенсивного використання дефіцитних факторів виробництва;

с. міжнародна торгівля призводить до вирівнювання абсолютних та відносних цін на гомогенні фактори виробництва в країнах, що торгують.

23. Визначити необхідні умови порівняльних переваг країни:

а. здатність виробляти даний товар з меншими альтернативними витратами;

б. виробництво більшої кількості даного товару;

с. здатність виробляти даний товар з більшими альтернативними витратами.

24. Пояснити, що означає абсолютна перевага країни:

а. кількісна перевага у виробництві якогось товару або послуги;

б. міжнародні переваги в альтернативних витратах виробництва різних товарів;

с. здатність країни виробляти товари з меншими витратами у порівнянні з іншими країнами.

25. Визначити, що є характерним для протекціоністської політики:

а. сприяння розвитку національної економіки шляхом обмеження впливу на неї іноземної конкуренції;

б. сприяння вільній торгівлі та обмеженню державного втручання у зовнішньоекономічну діяльність;

с. сприяння міжнародній міграції трудових ресурсів;

д. участь у діяльності міжнародних економічних організацій.

Тестові завдання

за темою № 2 “Міжнародна міграція робочої сили”

1. Міграція робочої сили – це:

а. виїзд працездатного населення із даної країни за її кордони;

б. в’їзд працездатного населення у певну країну з інших країн;

с. повернення емігрантів на батьківщину на постійне проживання;

д. переміщення працездатного населення через кордони певних національних економік зі зміною місця постійного проживання або періодичним поверненням до нього.

2. Еміграція робочої сили – це:

а. виїзд працездатного населення із даної країни за її кордони;

б. в’їзд працездатного населення у певну країну з інших країн;

с. повернення емігрантів на батьківщину на постійне проживання;

д. переміщення працездатного населення через кордони певних національних економік зі зміною місця постійного проживання або періодичним поверненням в країну.

3. Реєміграція робочої сили – це:

а. виїзд працездатного населення із даної країни за її кордони;

б. в’їзд працездатного населення у певну країну з інших країн;

- c. повернення емігрантів на батьківщину на постійне проживання;
- d. переміщення працездатного населення через кордони певних національних економік зі зміною місця постійного проживання або періодичним поверненням до нього.

4. "Відтік мозгів» – це:

- a. виїзд працездатного населення із даної країни за її кордони;
- b. в'їзд працездатного населення у певну країну з інших країн;
- c. міжнародна міграція висококваліфікованих кадрів;
- d. переміщення працездатного населення через кордони певних національних економік зі зміною місця постійного проживання або періодичним поверненням до нього.

5. Масова міграція робочої сили стала типовим явищем міжнародної економіки, починаючи із:

- a. першої половини XX-го сторіччя;
- b. середини XIX-го сторіччя;
- c. кінця XVIII-го сторіччя;
- d. другої половини XX-го сторіччя.

6. Вкажіть основні причини міграції населення:

- a. пошук роботи;
- b. отримання більш високих доходів;
- c. втеча від військових дій та політичних репресій;
- d. усі вищеназвані;
- e. a + b .

7. З перерахованих чинників міграції населення виділіть не економічний:

- a. диференціація вартості робочої сили у межах окремих країн;
- b. стан національного ринку праці;
- c. дискримінація за національними та расовими ознаками;
- d. структурна перебудова економіки.

8. Вкажіть класифікацію міжнародних міграційних потоків робочої сили за територіальною ознакою:

- a. безповоротна, тимчасова, щоденна, маятникова;
- b. легальна, нелегальна;
- c. міжконтинентальна, континентальна;
- d. міграція висококваліфікованої робочої сили, міграція некваліфікованої робочої сили.

9. Вкажіть класифікацію міжнародних міграційних потоків робочої сили за терміном:

- a. тимчасова, щоденна, маятникова;
- b. легальна, нелегальна;
- c. міжконтинентальна, континентальна;

d. міграція у межах промислово розвинутих країн; міграція робочої сили між країнами, що розвиваються; міграція висококваліфікованої робочої сили із промислово розвинутих країн у країни, що розвиваються; міграція із країн, що розвиваються, та постсоціалістичних країн у промислово розвинуті.

10. Вкажіть класифікацію міжнародних міграційних потоків робочої сили за ступенем законності:

- a. тимчасова, щоденна, маятникова;
- b. легальна, нелегальна;
- c. міжконтинентальна, континентальна;
- d. міграція висококваліфікованої робочої сили, міграція некваліфікованої робочої сили;

11. Вкажіть класифікацію міжнародних міграційних потоків робочої сили за рівнем кваліфікації мігрантів:

- a. тимчасова, щоденна, маятникова;
- b. легальна, нелегальна;
- c. міжконтинентальна, континентальна;
- d. міграція висококваліфікованої робочої сили, міграція некваліфікованої робочої сили.

Тестові завдання

за темою № 3 “Міжнародний науково-технічний обмін”

1. Міжнародний рух технології може вважатися

- a. міжнародною торгівлею специфічним товаром;
- b. міжнародним рухом фактора виробництва;
- c. одночасно і тим, і іншим.

2. Міжнародна передача технології — це:

- a. міждержавне переміщення науково-технічних досягнень на комерційній основі;
- b. міждержавне переміщення науково-технічних досягнень на комерційній або безоплатній основі;
- c. переміщення науково-технічних досягнень на комерційній або безоплатній основі між резидентами та нерезидентами.

3. Технологія порівняно з іншими факторами виробництва:

- a. має більшу міжнародну мобільність;
- b. має меншу міжнародну мобільність;
- c. є стабільним фактором виробництва.

4. За впливом на зміну співвідношення цін на працю і капітал НТП можна поділити:

- a. на ресурсозберігаючий, факторозберігаючий, нейтральний;
- b. нейтральний, трудомісткий, капіталомісткий;
- c. нейтральний, працевзберігаючий, капіталозберігаючий.

5. Якщо міжнародної торгівлі немає, то будь-який тип НТП приводить:

- a. до зростання обсягу виробництва трудомістких товарів;
- b. зростання обсягу виробництва;
- c. зростання обсягу виробництва капіталомістких товарів.

6. Якщо міжнародна торгівля зростає такими самими темпами, як виробництво, то вплив технічного прогресу на зростання виробництва:

- a. нейтральний;
- b. позитивний;
- c. негативний.

7. Якщо міжнародна торгівля зростає швидше, ніж виробництво, то вплив технічного прогресу на зростання виробництва:

- a. нейтральний;
- b. позитивний;
- c. негативний.

8. Якщо міжнародна торгівля зростає повільніше ніж виробництво, то вплив технічного прогресу на зростання виробництва:

- a. нейтральний;
- b. позитивний;
- c. негативний.

9. Правовими формами захисту технологій є:

- a. патенти, ліцензії, товарні знаки, інжиніринг;
- b. патенти та ліцензії різних видів, "ноу-хау";
- c. патенти, ліцензії, копірайт, товарні марки.

10. Патент — це:

a. свідоцтво, що дає монопольне право використання винаходу і діє протягом 15—20 років на території певної країни;

b. дозвіл власника технології зацікавленій стороні на використання запатентованої або незапатентованої технології за певну плату протягом певного часу;

c. свідоцтво, що дає монопольне право використання винаходу і діє протягом 15—20 років на території зазначених у ньому країн.

11. Ліцензія — це:

a. свідоцтво, що дає монопольне право використання винаходу і діє протягом 15—20 років на території певної країни;

b. дозвіл власника технології зацікавленій стороні на використання запатентованої або незапатентованої технології за певну плату протягом певного часу;

c. право автора винаходу на відтворення своєї технології та продаж його третім особам.

12. Копірайт — це:

- a. право автора винаходу на відтворення своєї технології та продаж її третім особам;
- b. символ, що використовується для індивідуалізації виробника товару;
- c. право автора на показ і відтворення своєї роботи.

13. Власник технології, який продає її іншій особі, називається:

- a. ліцензіар;
- b. ліцензіат;
- c. ліцензент.

14. Зацікавлена сторона, що купує технологію за ліцензією називається:

- a. ліцензіар;
- b. ліцензіат;
- c. ліцензент.

15. Формами передачі технології є:

- a. патентні та ліцензійні домовленості, "ноу-хау", інжиніринг, франчайзинг, рентинг, міждержавні домовленості про науково-технічне співробітництво;
- b. патентні та ліцензійні домовленості, інжиніринг, франчайзинг, рентинг, міждержавні домовленості про науково-технічне та промислове співробітництво;
- c. патентні домовленості, ліцензійні домовленості, "ноу-хау", інжиніринг, франчайзинг, міждержавні домовленості про науково-технічне співробітництво

16. Надання інформації і досвіду, переважно незапатентованих винаходів, називається:

- a. "ноу-хау";
- b. інжиніринг;
- c. ліцензування.

17. Патентна ліцензія передбачає:

- a. домовленість про використання ліцензії на незапатентований винахід;
- b. передача права використання патенту з відповідним "ноу-хау";
- c. передача права використання патенту без відповідного "ноу-хау".

18. Проста ліцензія передбачає:

- a. ліцензіат може дати ліцензії й іншим ліцензіарам на певній території;
- b. ліцензіар може дати ліцензії й іншим ліцензіатам на певній території;
- c. ліцензіар вільно продає ліцензії, не зберігаючи за собою права самостійно використовувати технологію, що є предметом ліцензії.

19. Виключна ліцензія передбачає:

- a. ліцензіар вільно продає ліцензії, не зберігаючи за собою права самостійно використовувати технологію, що є предметом ліцензії;

b. ліцензію використовує тільки ліцензіат у встановлених часових рамках;

c. монопольне право ліцензіата на певній території.

20. Повна ліцензія:

a. ліцензію використовує тільки ліцензіат у встановлених часових рамках;

b. ліцензіар вільно продає ліцензії, не зберігаючи за собою право самостійно використовувати технологію, що є предметом ліцензії;

c. ліцензію використовує тільки ліцензіат у встановлених часових і територіальних рамках.

21. Ліцензійні платежі — це:

a. періодичні відрахування від прибутку, суми продажу тощо, які виплачуються ліцензіатом;

b. винагорода ліцензіара, що виплачується ліцензіатом за використання предмета домовленості;

c. оплата ліцензіару, встановлена на основі експертних оцінок.

22. Види ліцензійних платежів:

a. роялті, участь у прибутках, періодичні платежі, паушальний платіж;

b. роялті, паушальний платіж, участь у прибутках, участь у власності;

c. одноразові платежі, відтерміновані платежі, рознесені в часі платежі.

23. Причини обмеження міжнародної передачі технологій:

a. відсутність економічних стимулів, політичні та соціальні фактори, слабе юридичне забезпечення, небезпека використання прогресивних технологій у воєнних цілях;

b. бажання утримати технологічне лідерство та міркування національної безпеки, політичні та соціальні фактори;

c. бажання утримати технологічне лідерство, міркування національної безпеки, міжнародні домовленості.

24. Форми державного регулювання міжнародної передачі технологій:

b. реєстрація патентів і торгових марок, маніпуляція цінами технологій;

c. експортний та митний контроль, реєстрація патентів і торгових марок, встановленні завищеної вартості технологій;

d. нетарифне регулювання, патентування та ліцензування, штучне збільшення собівартості продукції.

Тестові завдання

за темою № 4 “ Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини »

1. Валютна система являє собою:

a. розгалужену систему механізмів, функціонування яких має забезпечувати купівлю та продаж національних грошових одиниць та

іноземних валют з метою їх використання для обслуговування міжнародних платежів;

b. державно-правову форму організації валютних відносин в міжнародній економіці;

c. здатність національної валюти вільно обмінюватися на валюти інших країн за встановленим курсом.

2. Яка система була історично першою у процесі еволюції світової валютної системи:

- a. Ямайська валютна система;
- b. Система золотого стандарту,
- c. Бреттон-Вудська валютна система.

3. Яка валютна система діє у світі:

- a. Ямайська валютна система;
- b. Бреттон-Вудська валютна система;
- a. система валютного стандарту.

4. Вкажіть невірне положення. В системі золотого стандарту передбачалось:

- a. фіксація золотого змісту національних валют;
- b. заборона вільної приватної купівлі-продажу золота;
- c. безпосередня конвертованість національної валюти у золото;
- d. наявність фіксованих валютних курсів.

5. Вкажіть невірне положення. Для Бреттон-Вудської валютної системи характерно:

- a. використання принципу фіксованих валютних курсів;
- b. повна демонетизація золота в сфері валютних відносин;
- c. використання принципу плаваючих валютних курсів;
- d. перетворення СДР у головний резервний актив і міжнародний засіб розрахунку та платежу.

6. Зростання експорту товарів та послуг країни:

- a. сприяє зростанню курсу національної валюти;
- b. сприяє зниженню курсу національної валюти;
- c. не впливає на курс національної валюти;
- d. надає невизначений вплив на курс національної валюти.

7. Зростання імпорту товарів та послуг країни:

- a. сприяє зростанню курсу національної валюти;
- b. сприяє зниженню курсу національної валюти;
- c. не впливає на курс національної валюти;
- d. надає невизначений вплив на курс національної валюти.

8. Визначити види валюти по ролі у розрахункових операціях:

- a. іноземна валюта;
- b. конвертована валюта;

- c. валюта експортера;
- d. валюта клірингу;
- e. колективна валюта.

9. Пряме котирування валюти полягає в тому, що:

- a. валютний курс відображає ціну одиниці національної валюти в іноземній;
- b. валютний курс відображає ціну одиниці іноземної валюти в національній валюті;
- c. валютний курс прямо пропорційно залежить від зростання експорту;
- d. валютний курс прямо пропорційно залежить від зростання імпорту.

10. Визначити види валютних курсів:

- a. повні;
- b. номінальні;
- c. форвардні;
- d. часткові.

11. Визначити види валютних ринків за змістом операцій:

- a. ринок операцій спот,
- b. регіональний ринок;
- c. ринок депозитних операцій;
- d. ринок термінових угод.

12. Термінові операції, що передбачають торгівлю стандартними контрактами, в яких регламентовані сума, метод розрахунку та термін, це:

- a. опціонні угоди;
- b. валютні операції спот;
- c. ф'ючерсні валютні операції;
- d. форвардні валютні операції.

13. Рахунки "лоро" являють собою:

- a. рахунки іноземних банків у даному банку;
- b. рахунки даного банку в іноземних;
- c. рахунки, відкриті для колективних валют,
- d. рахунки, відкриті для міжнародних організацій.

14. Рахунки "костре" являють собою:

- a. рахунки іноземних банків у даному банку;
- b. рахунки даного банку в іноземних;
- c. рахунки, відкриті для колективних валют,
- d. рахунки, відкриті для міжнародних організацій.

15. Золотий зміст 1 французькою франка складає 0.16 г., а угорського форинта - 0.757г. Визначити фактичний курс французького франка до угорського форинта:

- a. 0.23;

- b. 4,73;
- c. 0,92;
- d. 0.59.

16. Ціна американського автомобіля у Німеччині дорівнює 10000 €. Наскільки зросте виручка американського експортера після зміни курсу від 2,5 € за \$1 до 2 € за \$1:

- a. \$4000;
- b. \$2000;
- c. \$1000;
- d. \$500.

17. Пояснити дію селективного протекціонізму:

- a. спрямований проти окремих країн або товарів;
- b. захищає певні галузі;
- c. здійснюється методами внутрішньої економічної політики.

18. Визначити форми митних зборів в залежності від характеру дії:

- a. сезонні;
- b. експортні;
- c. компенсаційні;
- d. антидемпінгові;
- e. конвенційні;
- f. номінальні.

19. Визначити та обґрунтувати основні функції митних зборів:

- a. фіскальна;
- b. перерозподільна;
- c. стимулююча;
- d. стримуюча;
- e. протекціоністська;
- f. балансувальна.

20. Вибрати вірне визначення митного тарифу:

- a. визначена ставка митного збору, яку необхідно сплатити при вивезенні або ввезенні товару на територію країни;
- b. ставка, що залежить від обсягу імпорту товару,
- c. обов'язковий збір, що є умовою експорту або імпорту.

21. Вибрати вірне формулювання парадоксу Леонтєва:

- a. теорія співвідношення чинників виробництва не підтверджується на практиці: трудонадлишкові країни експортують капіталоємну продукцію, тоді як капіталонадлишкові - трудоємну;
- b. імпортний тариф може призвести до падіння, а не збільшення внутрішньої ціни на імпортний товар у випадку падіння його відносної ціни на світовому ринку в результаті введення тарифу.

22. Визначити зворотній демпінг. Обґрунтувати відповідь:

- a. завищення цін на експорт у порівнянні з цінами продажу тих же товарів на внутрішньому ринку;
- b. постійний експорт товарів за цінами, нижчими ніж справедливі;
- c. зниження експортних цін з метою усунення з ринку конкурентів та встановлення монопольних цін.

Тестові завдання

за темою №5 « Міжнародні кредитні відносини»

1. Визначте, яка форма міжнародних інвестицій дозволяє інвестору отримати контроль над об'єктом інвестування:

- a. портфельні інвестиції;
- b. прями інвестиції;
- c. міжнародний кредит;
- d. гранти та пільгові кредити.

2. Прямі інвестиції – це:

- a. вкладення коштів у створення власного виробництва або придбання контрольного пакету акцій певної підприємницької структури;
- b. інвестиції в облігації, акції та інші цінні папери, яких не вистачає для встановлення контролю над підприємством.

3. Прямі зарубіжні інвестиції здійснюють переважно:

- a. розвинені країни;
- b. країни, що розвиваються;
- c. країни перехідної економіки.

4. На міжнародному ринку грошей можна отримати:

- a. короткострокові (терміном до 1 -го року)кредити;
- b. середньострокові (3-5 років) кредити;
- c. довгострокові кредити.

5. Який із секторів світового ринку позичкових капіталів обслуговує міжнародну торгівлю:

- a. грошовий;
- b. банківських кредитів;
- c. облігаційний.

6. Назвіть провідний фінансовий центр у світі:

- a. Париж;
- b. Лондон;
- c. Нью-Йорк;
- d. Токіо.

7. Назвіть провідний фінансовий центр в Азії:

- a. Париж;
- b. Лондон;
- c. Нью-Йорк;

- d. Токіо;
- e. Гонконг.

8. Назвіть традиційні фінансові центри:

- a. Лондон, Нью-Йорк, Цюрих, Париж;
- b. Токіо, Сінгапур, Бахрейн;
- a. Прага, Берлін, Гамбург, Вашингтон.

9. Назвіть нові фінансові центри:

- a. Лондон, Нью-Йорк, Цюрих, Париж;
- b. Токіо, Сінгапур, Бахрейн;
- c. Прага, Берлін, Гамбург, Вашингтон.

10. Назвіть провідний фінансовий центр в Європі:

- a. Париж;
- b. Лондон;
- c. Нью-Йорк;
- d. Цюрих.

11. Яка з вказаних змін у структурі міжнародних запозичень відбулася в останні роки?

- a. зменшилася частка країн з перехідною економікою у міжнародних запозиченнях;
- b. зменшилася частка промислово розвинутих країн у міжнародних запозиченнях;
- c. зменшилася частка країн, що розвиваються, у міжнародних запозиченнях.

12. Міжнародна міграція капіталу – це:

- a. сукупність попиту і пропозиції позичкового капіталу позичальниками і кредиторами різних країн;
- b. рух грошового капіталу через розподільчий механізм світового ринку позичкових капіталів;
- c. рух позичкового капіталу в формі надання валютних і товарних ресурсів за умов повернення, строковості й платності;
- d. позика в грошовій або товарній формі, яка надається кредитором одній країні позичальнику іншої країни.

13. Міжнародний кредит – це:

- a. сукупність попиту і пропозиції позичкового капіталу позичальниками і кредиторами різних країн;
- b. рух грошового капіталу через розподільчий механізм світового ринку позичкових капіталів;
- c. рух позичкового капіталу в формі надання валютних і товарних ресурсів за умов повернення, строковості й платності;
- d. позика в грошовій або товарній формі, яка надається кредитором одній країні позичальнику іншої країни.

14. Визначити функції міжнародного кредиту:

- a. перерозподіл фінансових коштів та матеріальних ресурсів між країнами;
- b. інтенсифікація процесів нагромадження капіталів в міжнародній економіці;
- c. вирівнювання рівня соціально-економічного розвитку національних економік;
- d. прискорення процесів реалізації товарів і послуг у національних економіках;
- e. усе вищеназване;
- f. a + b + d;
- g. a + c + d.

15. Вкажіть класифікацію міжнародних кредитів за формою кредитування:

- a. короткострокові, середньострокові та довгострокові;
- b. комерційні, фінансові;
- c. приватні, урядові;
- d. товарні, валютні.

16. Вкажіть класифікацію міжнародних кредитів за строком надання:

- a. короткострокові, середньострокові та довгострокові;
- b. комерційні, фінансові;
- c. приватні, урядові;
- d. товарні, валютні.

17. Вкажіть класифікацію міжнародних кредитів за суб'єктами кредитування:

- a. короткострокові, середньострокові та довгострокові;
- b. комерційні, фінансові;
- c. приватні, урядові;
- d. товарні, валютні.

18. Вкажіть класифікацію міжнародних кредитів за призначенням:

- a. короткострокові, середньострокові та довгострокові;
- b. комерційні, фінансові;
- c. приватні, урядові;
- d. товарні, валютні.

19. Визначте найкрупніші в світі країни-боржники:

- a. країни Східної Азії;
- b. країни перехідної економіки;
- c. країни Латинської Америки.

20. Визначте країни-основні донори капіталу в сучасному світі:

- a. країни Східної Європи;
- b. країни "Великої вісімки";

- c. країни СНД;
- d. країни Східної Азії;
- e. країни Латинської Америки.

21. Вкажіть домінуючу в сучасних умовах причину вивозу капіталів:

- a. максимізація прибутку у довгостроковому періоді;
- b. завоювання та утримання стратегічно важливих ринків;
- c. скорочення попиту на внутрішньому ринку;
- d. відповідь на загрозу конкуренції;
- e. використання дешевих трудових та природних ресурсів інших країн.

22. Вкажіть домінуючий компонент сучасної структури міжнародного руху капіталів:

- a. прямі інвестиції;
- b. портфельні інвестиції;
- c. міжбанківські кредити та банківські депозити.

Тестові завдання

за темою № 6 «Міжнародна економічна інтеграція»

1. Визначити наслідки міжнародної економічної інтеграції:

- a. відсутність жорсткого регулюючого апарату;
- b. необхідність утворення законодавчих і політичних обмежень у світовому масштабі;
- c. відсутність єдиного глобального ринку.

2. Міжнародна економічна інтеграція як процес пояснюється:

- a. поглибленням процесів інтернаціоналізації виробництва;
- b. міжнародним усупільненням виробництва;
- c. історичною еволюцією економічних систем;
- d. об'єднанням внутрішніх економічних систем різних країн.

3. Визначити економічну ціль міжнародної економічної інтеграції:

- a. насичення ринку товарами;
- b. можливість регулювання соціально-економічних процесів на регіональному рівні;
- c. досягнення більш високої ефективності виробництва;
- d. забезпечення політичної консолідації та міжнародної військової безпеки.

4. Макроінтеграція – це:

- a. внутрішньо-фірмові об'єднання горизонтального або вертикального виду на основі потреб суб'єктів господарської діяльності і окремих регіонів, що є зонами підвищеної зовнішньоекономічної активності;
- b. об'єднання фірм за галузями виробництва;
- c. об'єднання фірм за галузями виробництва з врахуванням їх потреб.

5. Об'єктами міжнародної економічної інтеграції є:

- a. товари та послуги;
- b. матеріально-грошові і трудові ресурси;
- c. галузі економіки;
- d. вірної відповіді немає.

6. Суб'єктами міжнародної економічної інтеграції є:

- a. економічно відособлені сторони, що здійснюють міжнародне виробниче та науково-технічне співробітництво, обмін товарами та послугами;
- b. окремі підприємства, що залежать одне від одного у процесі виробництва;
- c. вірної відповіді немає.

7. Зоною вільної торгівлі є:

- a. зона, в межах якої підтримується вільна від митних обмежень міжнародна торгівля;
- b. зона, в межах якої різні країни торгують єдиним товаром за певними цінами;
- c. зона спільного ринку.

8. Визначити загальні характеристики митного союзу:

- a. наявність угод двох або більше держав про скасування митних зборів у торгівлі;
- b. форма торгового протекціонізму;
- c. наявність угод про лібералізацію міжнародної міграції робочої сили.

9. Пояснити, який параметр є пріоритетним у розвитку міжнародної інтеграції у XXI ст.:

- a. об'єднаний інформаційний простір;
- b. загальна економічна система;
- c. загальна структура виробництва.

10. З перерахованих форм інтеграційних об'єднань назвіть ту, в якій здійснюється вільний рух товару, капіталу, робочої сили і послуг:

- a. митний союз;
- b. спільний ринок;
- c. зона вільної торгівлі;
- d. економічний союз;
- e. політичний союз.

11. З перерахованих форм інтеграційних об'єднань назвіть ту, в якій проводиться єдина економічна політика і регулюються соціально-економічні процеси:

- a. митний союз;
- b. спільний ринок;
- c. зона вільної торгівлі;
- d. економічний союз;

е. політичний союз.

12. Передумовами інтеграції України у світогосподарську систему є:

а. визначення пріоритетів розвитку національного виробництва;
б. реалізація зовнішньоекономічної стратегії на засаді збереження існуючих факторів виробництва і отримання дефіцитних факторів виробництва;

с. реалізація національних конкурентних переваг;

д. відсутність власних валютних резервів;

е. вірної відповіді немає.

13. Визначити характерні ознаки інтеграції України у світогосподарську систему:

а. введення національної валюти;

б. утворення міжбанківської валютної біржі;

с. захист внутрішнього ринку від іноземної конкуренції;

д. встановлення валютного курсу;

е. лібералізація торгівлі;

ф. ліквідація валютних резервів.

14. Наслідками утворення інтеграційних об'єднань за участю України є:

а. підключення економіки України до загальноєвропейських інтеграційних процесів;

б. інтеграція України до європейського ринку;

с. утворення загальноєвропейської системи управління інтеграційними процесами.

15. Із факторів, які перешкоджають входженню України до міжнародної економіки, назвіть внутрішні:

а. суперечності регіонального характеру, складності діалогу з міжнародними фінансовими організаціями;

б. не визначені напрями і механізм структурної перебудови народного господарства, не вирішені питання безпеки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

16. З факторів, які перешкоджають входженню України до міжнародної економіки, назвіть зовнішні:

а. суперечності регіонального характеру, складності діалогу з міжнародними фінансовими організаціями;

б. не визначені напрями і механізм структурної перебудови народного господарства, не вирішені питання безпеки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

17. Назвіть детермінанти у механізмі реалізації конкурентних переваг України у світовому просторі:

а. стабілізація і нарощування виробництва;

б. залучення іноземного капіталу;

- c. створення високих технологій;
- d. насичення і підвищення якості товарів на внутрішньому ринку, створення конкурентного середовища.

18. Назвіть фактори розвитку міжнародних економічних відносин України:

- a. виникнення нових держав, поява нових регіональних економічних центрів, перехід від конфронтації до співробітництва;
- b. геополітичне положення, багаті ресурси, значний економічний і науково-технічний потенціал.

19. Вкажіть детермінанти реалізації національних економічних інтересів України:

- a. розвиток двосторонніх міждержавних відносин;
- b. розширення участі в Європейському Союзі;
- c. співробітництво в межах СНД;
- d. членство в ООН та інших міжнародних організаціях.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Дахно І.І. Світова економіка: Навчальний посібник .-2-е вид., перероб. і доп. -К.: ЦУЛ, 2008 .-280 с.
2. Дахно І.І. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. -К.: МАУП, 2002. - 216 с.
3. Козик В.В. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: Практикум / Козик В.В., Панкова Л.А., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. - К.: "Вікар", 2003. – 368 с.
4. Лук'яненко Д.Г. Міжнародна економіка: підручник / Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Я.М.Столярчук. – К.: КНЕУ, 2014. – 762 с.
5. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін., За ред. К.І.Ржепішевського . - Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К.: ЦУЛ, 2004 . - 672 с.
6. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. А.П.Румянцева . - К.: Знання-Прес, 2003.-447 с.
7. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М.Тарасевича . - К.: ЦУЛ, 2006. - 224 с.
8. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2006. - 274 с.
9. Поручник А.М. Міжнародна економіка: навч.-метод.посібник для самост.вивч.дисц. / А.М.Поручник, Я.М.Столярчук, О.Д.Павловська та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 156 с.
10. Рокоча В.В. Міжнародна економіка: Навчальний посібник у 2-х кн. Кн.1: Міжнародна торгівля: теорія і політика. - К.: Таксон,2000. - 320 с.
11. Румянцев А.П. Міжнародна економіка: Практикум. Навчальний посібник / Румянцев А.П., Коваленко Ю.О. - К.: ЦУЛ, 2007. - 296 с.
12. Солонінко К.С. Міжнародна економіка: Навчальний посібник .-К.: Кондор, 2008. - 382 с.
13. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, О.І.Рогащ, О.І.Шнирков . -2-ге вид. Стереотип. - К.: Либідь, 2001. - 582 с.

Додаткова література

1. Дахно І.І. Світова економіка: Навчальний посібник . - К.: ЦУЛ, 2006 .- 264 с.
2. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / За ред. акад. АН України Ю.Г.Козака, к.е.н. доц. Новацького В.М. - К.: ЦНЛ "АртЕк", 2002. - 436 с.
3. Нікітіна М.Г. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: просторові аспекти розвитку: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2004. - 192 с.

4. Романчиков В.І. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / Романчиков В.І., Романенко І.О. - К.: ЦУЛ, 2008. - 256 с.
5. Сапич В.І. Міжнародна економіка: Практикум. Навчальний посібник / Сапич В.І., Сапич Н.М.. - Суми: Університетська книга, 2003. - 159 с.
6. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів, що навчаються по спеціальності "Міжнародна економіка" / А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І. Шнирков. - К.: Либідь, 2000. - 582 с.
7. <http://www.bank.gov.ua>
8. <http://www.google.com.ua>
9. <http://www.rada.gov.ua>
10. <http://www.ktu.gov.ua>
11. <http://www.me.gov.ua>
12. <http://www.minfin.gov.ua>
13. <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. <http://www.worldbank.org.ua>

Навчальне видання

Методичні вказівки для підготовки до іспиту з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для студентів заочної та дистанційної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / Укладач ст. викл. Нагорняк І.С. – Тернопіль: ТНТУ, 2015. – 40 с.

